

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. (081) 467 91 27

Lublin, 8 września 2022 r.

RIO.V.070.52.2022

Pan Zenon Madzelan
Wójt Gminy Borzechów
ug@borzechow.eu
(droga elektroniczna)

Szanowny Panie Wójcie

W związku z otrzymanym w dniu 17 sierpnia 2022 r. pismem z prośbą o udzielenie wyjaśnienie w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych informuję:

W pierwszej kolejności wskazać należy, że możliwość udzielania dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych z budżetu gminy lub budżetu powiatu na finansowanie zadania z zakresu ochrony środowiska wskazanym podmiotom (między innymi niezaliczonym do sektora finansów publicznych) została uregulowana w art. 403 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.) - dalej jako UPOŚ. Zgodnie z definicją określoną w art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) - dalej jako UFP – dotacja to środki podlegające szczególnym zasadom rozliczenia z budżetu państwa, budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz państwowych funduszy celowych – przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Należy przy tym podkreślić, że zasadniczą cechą odróżniającą dotacje od innych rodzajów wydatków jest m. in. to, że podlegają one szczególnym zasadom rozliczenia. Ponadto, jak literalnie wynika z przywołanej dyspozycji art. 126 UFP, dotacja przeznaczana jest na realizację zadania publicznego. Zgodnie natomiast z art. 127 ust. 1 UFP dotacje celowe są to środki przeznaczone na:

1) finansowanie lub dofinansowanie:

- a) zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
- b) ustawowo określonych zadań, w tym zadań z zakresu mecenatu państwa nad kulturą, realizowanych przez jednostki inne niż jednostki samorządu terytorialnego,
- c) bieżących zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego,

- d) zadań agencji wykonawczych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. b,
 - e) zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym,
 - f) kosztów realizacji inwestycji;
- 2) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych w zakresie określonym w odrębnych ustawach.

Przepisy regulujące finanse publiczne wymagają, aby dotacja celowa udzielana była z budżetu j.s.t. na podstawie umowy (art. 250 UFP), co w przypadku dotacji udzielonej z UPOŚ przewiduje wprost art. 403 ust. 6 tej ustawy. Zgodnie natomiast z art. 250 UFP w umowie o dotację należy w szczególności określić takie elementy, jak: wysokość dotacji; cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji, termin wykorzystania dotacji, termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej.

W ocenie tutejszej Izby z przytoczonych regulacji wynika, że ustawodawca nie dopuszcza możliwości dotowania środkami pieniężnymi - przekazanymi w ramach dotacji celowej - inwestycji z zakresu ochrony środowiska zrealizowanych przed datą zawarcia umowy dotacyjnej. Ustawodawca nie dopuszcza zatem możliwości finansowania lub dofinansowania kosztów zadań publicznych, które już zostały poniesione, gdyż wydatek ten miałby charakter refundacji poniesionych kosztów, nie zaś dotacji na realizację tego zadania. Dotacja nie może zostać przekazana na refundację poniesionych już wydatków, ponieważ do takiego działania nie upoważniają przepisy UFP. Każda dotacja ma służyć finansowaniu lub dofinansowaniu realizacji zadań publicznych. Tym samym dopiero po przyznaniu dotacji można przystąpić do realizacji zadania publicznego - dotacja to wydatek redystrybucyjny, na coś przyszłego, a wyraźnie odstępstwa, jeśli je dopuścić, muszą wynikać z przepisów ustawy. Powołane wyżej przepisy art. 403 ust. 4-6 UPOŚ nie zawierają odstępstw od prawnej definicji dotacji wynikającej z art. 126 UFP i dotacji celowej z art. 127 i art. 250 UFP (por. wyrok NSA z 28 stycznia 2020 r. sygn. Akt I GSK 1974/19, wyrok NSA z 2 grudnia 2021 r. sygn. akt I GSK 1374/21).

Jednocześnie informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie, prowadząc działalność informacyjną, instruktażową i szkoleniową przedstawia wyłącznie swoje stanowisko i nie jest upoważniona do wydawania rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach ani do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem
Prezes RIO w Lublinie
Jacek Grządka